

D

*Indulona je dobrá
na chleba i na vlka.*

DADAISTI – Spisovatelé, kteří se přizpůsobili normalizaci a přitakali realitě sovětské okupace (rusky ano = da). Vzhledem k tomu, že řada kvalitních spisovatelů nemohla po roce 1968 z politických důvodů publikovat, dostali se do popředí i autoři průměrní (Jan Kozák, Josef Rybák, Ivan Skála, Alexej Pludek, Donát Šajner aj.). Jejich knihy vycházely ve velkých nákladech, byly překládány do slovenštiny, ruštiny či bulharštiny a štedře honorovány. Často se v nich novodobá česká historie překrucovala tak absurdně, že si nezadali s původním dada. Vedle *Literárního měsíčníku* se tribunou tuzemských „dadaistů“ stal časopis *Kmen* řečený Pahýl.

> *Sierralisti*

DIVADLO PRO 3 AŽ 4 – Levicově orientované divadlo D34, které založil Emil František Burian. Původně oblíbená avantgardní scéna se v 50. letech stala hláskou troubou komunistické agitace včetně ostouzení obětí politických procesů. Diváků proto rapidně ubývalo, jak dokládá lidový výklad názvu D34.

DEBREŽNĚVIZACE – Vytrhávání obočí. Leonid Brežněv, dlouholetý vládce Sovětského svazu, se vyznačoval masivním, téměř srostlým obočím, které se stalo terčem mnoha žertů.

> *Žrebněv*

Stalinův knír na vyšší úrovni

Reagan má Spojené státy, kdežto Brežněv má pouze spojené obočí.

Co je to Brežněvovo obočí?
Stalinův knír na vyšší úrovni.

Na co umřel Brežněv?
Na zkrat – srostlo mu obočí.

Když Brežněv umřel, pochovávali ho ve třech rakvích. V jedné byl on, ve druhé jeho metály a ve třetí jeho obočí.

DĚDA ZRADÍLEK – Armádní generál Ludvík Svoboda, který v letech 1968–1975 zastával funkci prezidenta. Coby zrádce byl označen dvakrát. Nejprve po válce, když se ve funkci ministra obrany nepostavil proti čistkám v armádě, které zasáhly jak vojáky západních vojsk, tak jeho spolubojovníky z východní fronty. Podruhé, když v okupovaném Československu roku 1968 sliboval, že demokratické svobody budou zachovány, avšak realita byla jiná. Z té doby pochází hádanka: „Jaký je rozdíl mezi Emilem Háchou a Ludvíkem Svobodou? – Ludvík Svoboda je hezčí.“ Posměch mířil také na prezidentův pokročilý věk: „Říkají o mně, že jsem stár a že si již nic nepamatuji. Těším se však stále dobrému tělesnému i duševnímu zdraví. Musím to zaklepat (*ťuk, ťuk, ťuk*)... Dále!“ Když Svobodu v nejvyšší funkci vystřídal Husák, říkalo se: „Pražský Hrad byl kdysi sídlem českých králů. Pak z něho udělali svobodárnu a teď je to jenom drůbežárna.“

DEFINICE SOCIALISMU – Oblíbená humoristická figura, jež existuje v mnoha variantách, ať už naráží na nedostatečné zásobování („Ještě trochu víc masa a zatemnění a bude to jako v protektorátě.“) nebo na fi-

nální paradox („Socialismus je nejdlejší a nejstrastiplnější cesta od kapitalismu ke kapitalismu.“).

Socialismus pro děti

Pepíček přijde první den ze školy. „Tak co,“ zajímá se otec, „jaké to bylo?“

„Dobrý,“ připouští Pepíček, „všechno, co nám soudružka učitelka říkala, jsem pochopil. Jen pořád nechápu, co je to ten socialismus. Nemohl bys mi to, tati, vysvětlit?“

„Lidsky? Abys to pochopil? Tak se podívej. Byl jednou jeden velký muž, no, on vlastně nebyl moc velký, spíš malý, a ten se jmenoval Lenin. Původně se Lenin nejmenoval, ale Uljanov. A tenhle Uljanov měl kamaráda, on to vlastně žádný kamarád nebyl, ale pěkný hajzlík, a ten se jmenoval Stalin. Co říkám Stalin, on se vlastně jmenoval Džugašvili. A tihle dva kamarádi spolu udělali Říjnovou revoluci. Vlastně to nebyla revoluce, ale puč, a nebyla v říjnu, ale v listopadu...“

Pepíček se chytá za hlavu: „Ježíšmarjá, to je ale bordel!“

Otec se usměje: „Výborně, tak jsi to přece pochopil.“

DĚLNICKÁ ŠUNKA – Tlačěnka, případně sekaná. Podobné názvy se ujaly i pro rum (proletářská whisky)

či tahací harmoniku (zednické piáno). Příznakem doby bylo, že socialistická ideologie stavěla dělníky na vrchol společenské pyramidy, ve skutečnosti se ale nepohodlné osoby trestaly právě sestupem k dělnickým profesím. Během sametové revoluce 1989 přinesli demonstranti před sídlo vlády lopaty s kresbou úsměvu a nápisem „Na koho se asi smějou?“

Dělník na Západě a Východě

Na Západě ráno dělník vstane, hodí si čtyři vejce na pánev, pak nasedne do svého auta a jede se nechat vykořistovat.

Na Východě dělník ráno vstane, hodí si dvě vejce do trenýrek, nacpe se do smradlavé tramvaje a jede vládnout.

DNES PETRA, ZÍTRA PARTE! – Lidová antireklama na cigarety značky Petra. Monopolní socialistická ekonomika reklamu takřka nepotřebovala, přesto určitý marketing ze setrvačnosti fungoval. Nezáživné slogany mívaly někdy až absurdní ráz („Kupujte boty v prodejnách obuvi“). Sami prodejci se proto občas kreativně vyžívali na tabulích před provozovny („Ovar – váš každodenní partner!“). Svérázné propagace se ujala také lidová slovesnost, jejíž tvorba měla dvě polohy. Buď zákaznicky od výrobku odrazovala, anebo tuzemskou produkci ironicky povyšovala: „Neckermann a Quelle jděte do prdele, obchodní dům Máj, pravý Čechů ráj!“

Limonáda Broňa rozpustí aj koňa!

Každý správny bambula nosí brýle Okula.

Každý správny blbec nosí brýle Uvex.

Na hajzlu tam nejseš sám, vždy je s tebou Har-
masan.

Užijte si spoustu sexu na posteli z Dřevotexu.

Noste džíny Severka, nastydne vám prdelka.

Pijte džusy značky Fruta, postihne vás sračka kru-
tá.

Chceš-li poznat, co je dřina, kup si kolo Ukrajina.

Chceš-li zemřít ještě dneska, kup si kolo značky
Eska.

Chceš-li v lese stromy kácet, kup si kolo Eska 20.

Kolo značky Favorit, jednou vzít a zahodit.

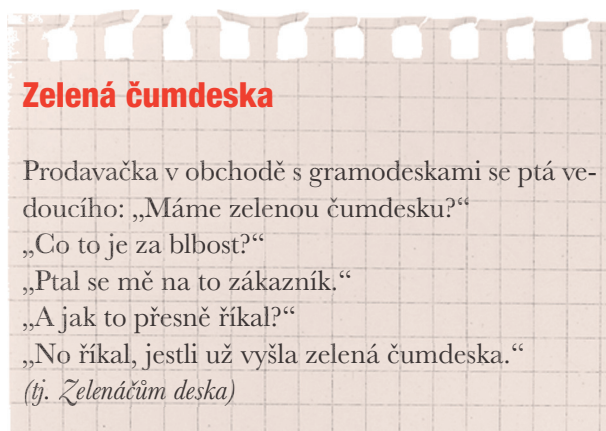

Lidové antireklamy často předčily nudný repertoár pana Vajička.

DODO – Dodělej doma. Zboží typu DODO, případně DSS („dodělej si sám“) odcházelo od výrobce s vadami, které musel zákazník vlastními silami odstranit. Prostor pro kutilství poskytovaly např. automobily značky Škoda.

> *Škodivka*

DOOVEN BLAIGHT – Fiktivní hudební skupina utahující si ze záliby tuzemských kapel v anglických názvech. Mystifikační ansámbl Dooven blaight (čti: Du ven blejt) a jejich album *Sam keeble midday* (Sem kýble mi dej) si dobíral svět populární hudby podobně jako hříčky s názvy kapel Led se zelím (Led Zeppelin), Iron s mejdlem (Iron Maiden), Modrý tanky (Modern Talking) či Kutálející se šutři (Rolling Stones). Realita doběhla mystifikaci na počátku normalizace. Skupiny, jejichž jméno znělo anglicky, musely pod hrozbou zákalu počestit svůj název. Z Rangers se tak stali Plavci, z Greenhorns Zelenáči, z Taxmenů Krajánci, z Blue Effect Modrý efekt (zvaný též Modrý výsledek).

DOVOLENÁ NA MALTĚ – „Rekreace“ strávená doma prací na stavbě u míchačky s maltou. Svěpomocná výstavba domů a chat byla zapříčiněna nedostatkem financí i kvalifikovaných řemeslníků. „Kdes byl letos na dovolené?“ „Ále, to víš, Malta, Zlaté Písky...“

DRAHÁ A NEÚČINNÁ – Název DANA pro nitroděložní tělísko české výroby byl údajně akronymem pro Dobrou A Neškodnou Antikonceptci. Mezi zdravotníky

se jí však říkalo Drahá A Neúčinná Antikonceptce, neboť způsobovala časté krvácení a občas přišlo na svět miminko společně s DANOU. Folklor však tělísku, hubícímu v útrobach ženy spermie, fandil. Viz slabikářové říkadlo: „Ema má mámu, máma má DANU a táta se má.“

DOZORIN – Sovětský velvyslanec Valerian Zorin, který po válce dozíral na dění v Československu. Hovořilo se zejména o jeho zásahu do únorového převratu 1948, kdy se údajně podílel na vyzbrojení Lidových milicí. Též byl obecným lidem podezříván z účasti na smrti Jana Masaryka. Třetím „zásahem“ mělo být neplánované oplodnění dcery Klementa Gottwalda, což se dle šušky ututlalo sňatkem s generálem Alexejem Čepičkou. Zlí jazykové tehdy říkali, že Československo je „nejlidodemokratičtější“ stát na světě – „prezident Gottwald je muž z lidu, paní prezidentová je žena z ulice, Gottwaldova dcera je holka pluku a její dítě potomek neznámého vojína“.

> *Kléma* > *Rudá Marta* > *Třetí pražská defenestrace*

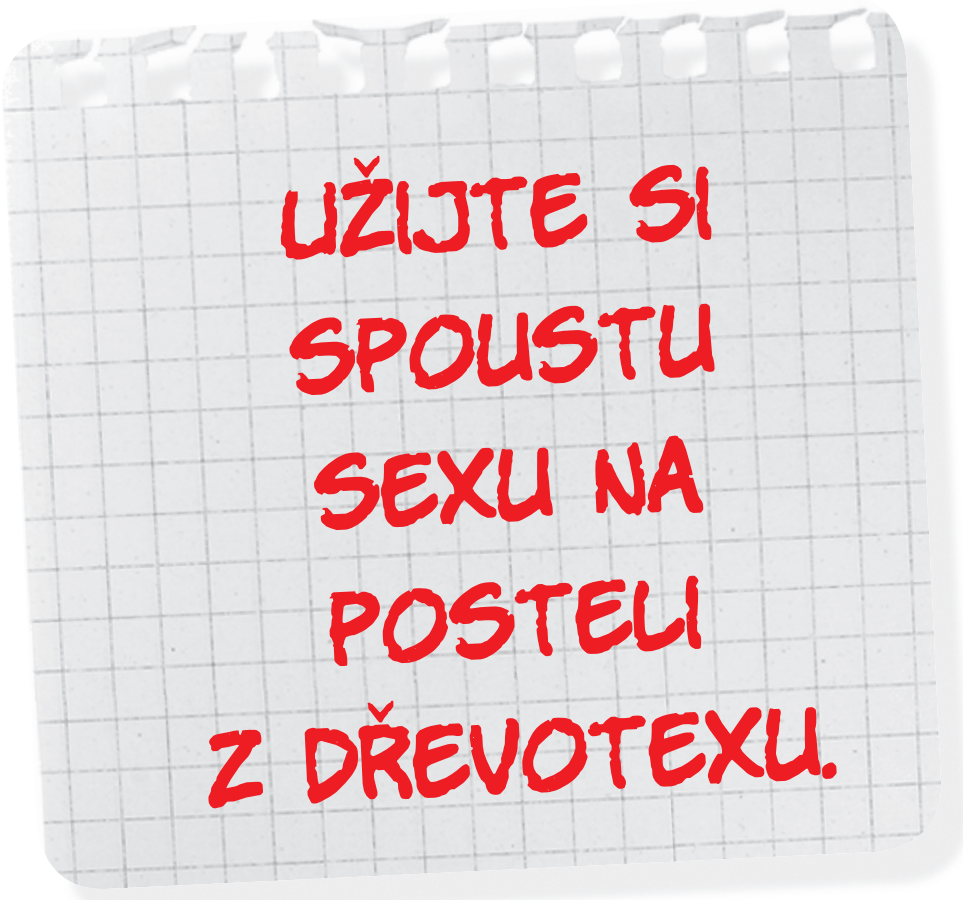
DRZOUNEK – Zkráceně Dr. Rzounek neboli doktor věd Vítězslav Rzounek, prominentní představitel normalizační literární vědy. V letech 1972–1989 vedl Katedru české a slovenské literatury na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Byl zodpovědný za devastaci literárněvědného oboru i za šikanu řady nepohodlných vědců a spisovatelů. Jeho blízkou spolupracovnicí se stala docentka Zdeňka Bastlová, jejíž studenti nechali v 80. letech oblepit Prahu oxeroxovaným slovníkovým heslem: „zbastlit = zkazit, zkurvit“.

> *Obchodní akademik* > *Poštolka*

DÝCHACÍ PŘÍSTROJ – Vějíř mikrofonů na stojácích před řečnickým pultem věkovitého prezidenta Gustáva Husáka. Když se prohloubila Husákova slabozrakost, museli mu projevy tisknout naddimenzovaným písmem. Na každém listě měl zhruba tři řádky. Když četl projev, vypadalo to prý, jako by míchal karty na mariáš.

> *Gusta*

Chvilka s reklamou

UŽIJTE SI
SPOUSTU
SEXU NA
POSTELI
Z DŘEVOTEXU.